

Förfarande för verkställande av en dom - Spanien

 Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [es](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?
- 2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?
- 3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?
 - 3.1 Förfarandet
 - 3.2 Huvudförutsättningar
- 4 Verkställighetsåtgärder
 - 4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?
 - 4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?
 - 4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?
- 5 Kan beslut om verkställighet överklagas?
- 6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gäldenärsskydd eller tidsfrister?

1 Vad menas med verkställighet i civilrättsliga ärenden?

Med verkställighet i civilrättsliga ärenden menas i allmänhet att sökanden ansöker om verkställighet för att se till att ett verkställbart beslut (t.ex. en slutlig dom) efterlevs, om lagöverträdaren inte frivilligt rättar sig efter beslutet. För att driva in en skuld som svaranden har ålagts men underlåtit att betala ansöker sökanden (fordringsägaren) om verkställighet och driver in skulden genom t.ex. kvarstad på gäldenärens löpande konton eller gäldenärens egendom. När denna egendom har sålts på auktion kan auktionsintäkterna gå till att betala skulden.

Verkställigheten bygger på den spanska konstitutionen från 1978, enligt vilken domare och domstolar både ska döma och verkställa sina beslut (artiklarna 117 och 118 i konstitutionen). Därför är parterna i förfarandet skyldiga att rätta sig efter domar och andra domstolsbeslut och samarbeta i den utsträckning som krävs för att verkställa besluten. Det är upp till domaren att se till att dessa krav uppfylls på lämpligt sätt.

Verkställighet av ett domstolsbeslut innebär att det som har beslutats av domstolen genomförs, dvs. att det som har tillerkänts parten som vann rättegången verkställs. Detta kan innebära att sökanden (nedan kallad *parten som begär verkställighet*) begär att ett penningbelopp ska betalas, att något ska utföras eller inte utföras, eller att en erkänd rättighet fullgörs genom registrering i ett offentligt register, beroende på föreläggandet.

Verkställigheten kan vara slutlig eller tillfällig. I det senare fallet och under vissa omständigheter verkställs en dom som ännu inte har vunnit laga kraft för att undvika att fordringsägaren drabbas av skada under mellantiden (dvs. under processen vid ett överklagande av beslutet och medan den slutliga domen utfärdas) på grund av de dröjsmål som processen medför (artiklarna 524–537 i civilprocesslagen – *Ley de Enjuiciamiento Civil*).

2 Vilken myndighet eller vilka myndigheter har befogenhet för verkställighet?

Enligt spansk lagstiftning ska domare och domstolar utföra verkställigheten av domar i enlighet med lagarna och reglerna om behörighet (artikel 117.3 i den spanska konstitutionen).

I linje med konstitutionen ska domaren enligt civilprocesslagen (lag nr 1/2000, 7 januari 2000, BOE nr 7, 8 januari 2000, i dess ändrade lydelse), som reglerar verkställighetsförfarandet i civilrättsliga ärenden, övervaka att verkställighetsförfarandet genomförs på rätt sätt (artiklarna 545, 551, 552 och motsvarande bestämmelser). Det är domaren som, på begäran av parten som begär verkställighet, inleder förfarandet genom en "allmän exekutionstitel" som utfärdas när exekutionstiteln har granskats. Domaren utfärdar också ett beslut om svaranden (nedan kallad *gäldenären som domen avser*) invänder mot verkställigheten och inleder det särskilda förfarandet för bestridande av verkställighet som beskrivs nedan.

Rättssekreterarna (*Letrados de la Administración de Justicia*, tidigare kallade *Secretarios judiciales*) har ansvar för att fastställa och anta särskilda verkställighetsåtgärder (krav på betalningar, kvarstad på egendom för den gäldenär som domen avser, avdrag från löpande konton, löner osv.). Efter att domaren har utfärdat den allmänna exekutionstiteln är det rättssekreteraren som övervakar verkställighetsförfarandet och antar motsvarande beslut, utan hinder av att dessa beslut kan överklagas till domaren i vissa fall.

3 Under vilka förutsättningar kan en exekutionstitel utfärdas?

I allmänhet krävs en slutlig dom eller ett slutligt domstolsbeslut eller något annat beslut som möjliggör verkställighet (det finns undantag då ett beslut ännu inte har vunnit laga kraft men ändå är verkställbart, t.ex. vid tillfälligt genomförande av överklagade domar, vilket är tillåtligt under vissa omständigheter).

I enlighet med bestämmelserna i artikel 517 i civilprocesslagen om verkställighetsförfarandet och de handlingar som får läggas till grund för verkställighet måste ansökan om verkställighet bygga på ett verkställbart beslut. Endast följande beslut är verkställbara:

1. En slutlig dom. Skiljedomar och medlingsöverenskommelser. Medlingsöverenskommelser ska vara bestyrkta av notarie i enlighet med lagen om medling i civilrättsliga ärenden (*Ley de mediación en asuntos civiles y mercantiles*).
2. Domstolsbeslut om godkännande eller bekräftelse av domstolsförlikningar och överenskommelser under processen, vid behov åtföljda av motsvarande protokoll över deras faktiska innehåll.
3. Handlingar som upprättats eller registrerats av juridiskt utbildade tjänstemän, förutsatt att det är den första kopian. Om det är den andra kopian måste de ha utfärdats genom rättsligt beslut som avser den person som kommer att drabbas av förlust, eller den person som orsakar förlusten, eller också måste de ha utfärdats med alla parterers samtycke.
4. Beslut om affärsrelaterade avtal undertecknade av parterna och av en mäklare som är medlem i en yrkesorganisation, som har granskat dem, förutsatt att de åtföljs av en handling i vilken mäklaren intygar att avtalet överensstämmer med posterna i hans register och posternas datum.
5. Lagligen emitterade innehavar- eller namnpapper i form av obligationer samt räntekupongerna på dessa värdepapper, förutsatt att kupongerna motsvarar värdepapperen och att värdepapperen i alla handlingar stämmer överens med kupongarken.

En protest om värdepappersförfälskning under jämförelsen utgör inte hinder för utfärdande av exekutionstiteln om posterna överensstämmer, utan att det påverkar gäldenärens möjlighet att senare invända mot verkställigheten med hänvisning till att värdepapperet är förfalskat.

6. Gällande intyg som har utfärdats av de organ som är ansvariga för registren över kontoförda värdepapper i enlighet med lagen om värdepappersmarknaden (*Ley del Mercado de Valores*), förutsatt att de åtföljs av en kopia av den handling som representerar värdepapperen, eller i tillämpliga fall, emissionen, om en sådan handling krävs i den nuvarande lagstiftningen.

De intyg som avses i föregående punkt löper inte ut efter att verkställighet har begärts och beslutats.

7. Ett rättsligt beslut om det maximala belopp som kan krävas i ersättning, utfärdat under de omständigheter som fastställs i lagstiftningen i samband med straffrättsliga förfaranden som rör handlingar som omfattas av trafikförsäkringen.
8. Andra processrättsliga beslut och handlingar som är verkställbara enligt denna eller en annan lag.

3.1 Förfarandet

Ansökan om verkställighet ska inges till den domstol i första instans (*Tribunal de Primera Instancia*) som meddelade den dom eller det beslut som ska verkställas. Om det verkställbara beslutet inte är en dom, dvs. om det inte är ett resultat av ett domstolsbeslut eller ett beslut som utfärdas av domstolens rättssekreterare (t.ex. verkställbara handlingar som upprättats eller registrerats av

juridiskt utbildade tjänstemän) finns det särskilda bestämmelser för att avgöra domstols behörighet, beroende på kopplingarna till målet. Det vanligaste tilldelningskriteriet är svarandens hemvist. Den part som ansöker om verkställighet och gäldenären som domen avser ska biträdas av advokat och företrädas av domstolsombud, utom vid verkställighet av beslut i förfaranden där det inte är obligatoriskt med sådana rättstillämpare.

I övrigt beskrivs förfarandet i artikel 548 och följande i civilprocesslagen. Observera att exekutionstiteln endast utfärdas på begäran av en av parterna i form av en ansökan, enligt nedanstående beskrivning. När ansökan om verkställighet har ingetts till domstolen, och under förutsättning att processreglerna har följts och kraven är uppfyllda, utfärdar domstolen den allmänna exekutionstiteln. Efter att domaren har utfärdat exekutionstiteln utfärdar rättssekreteraren ett förordnande om konkreta verkställighetsåtgärder samt spårings- och undersökningsåtgärder avseende de av gäldenärens tillgångar som framstår som lämpliga föremål för verkställigheten.

Exekutionstiteln och förordnandet samt en kopia av ansökan om verkställighet översänds samtidigt till gäldenären som domen avser, utan hinder av att vissa åtgärder kan antas för att skydda fordringsägaren mot möjlig skada.

Gäldenären som domen avser får invända mot verkställigheten av särskilda skäl, antingen materiella (t.ex. att skulden har betalats) eller processrättsliga (t.ex. formella fel), i enlighet med artikel 556 och följande i civilprocesslagen. I detta fall inleds ett kontradiktoriskt förfarande. Bevisen prövas och förfarandet avslutas genom ett beslut som antingen bekräftar exekutionstiteln eller helt eller delvis upphäver den. Detta beslut kan överklagas.

3.2 Huvudförutsättningar

En ansökan om verkställighet ska som sagt inges av en av parterna. Ansökan om verkställighet ska omfatta följande information: det beslut som verkställigheten bygger på, vilken verkställighet som begärs från domstolen, vilka av gäldenärens tillgångar som kan tas i anspråk, vilka spårings- och undersökningsåtgärder som ska identifiera gäldenärens tillgångar, den person eller de personer som är föremål för verkställigheten, med uppgift om dessa personer och deras ekonomiska förhållanden. Om det beslut som ligger till grund för verkställigheten är ett beslut av rättssekreteraren eller en dom eller ett beslut från den domstol som har ansvar för verkställigheten kan ansökan om verkställighet begränsas till en begäran om att en exekutionstitel ska utfärdas, med uppgift om vilken dom eller vilket beslut som ska verkställas (artikel 549 i civilprocesslagen). I andra fall måste ansökan om verkställighet inges tillsammans med de handlingar som verkställigheten bygger på (anges i artikel 550 i civilprocesslagen). Om ansökan om verkställighet uppfyller ovanstående krav och om det berörda beslutet får läggas till grund för verkställighet, utfärdas exekutionstiteln av domaren eller genom förordnande från rättssekreteraren. Denne avgör, vid verkställighet som rör pengar, vilket belopp som är verkställighetens huvudbelopp, och vilket belopp som tills vidare ska fastställas för ränta och kostnader, utan att det påverkar det slutliga beloppet. De berörda personerna och de konkreta verkställighetsåtgärderna ska alltid anges.

4 Verkställighetsåtgärder

4.1 Vilka tillgångar kan bli föremål för verkställighet?

Utan att det påverkar de nedanstående tillgångar som inte får utmätas bör det alltid betonas att verkställighetsåtgärderna ska stå i proportion till det belopp som verkställigheten beviljas för. Om åtgärderna är oskäligen kan domstolen fatta beslut om att de ska justeras. Om de är otillräckliga kan den part som begär verkställighet ansöka om att de ska kompletteras genom att åtgärderna utvidgas eller ökas. Om den part som begär verkställighet inte vet vilka tillgångar gäldenären har kan domstolen uppmanas att inleda en undersökning som genomförs av rättssekreteraren, antingen direkt från domstolen eller genom förfrågningar till behöriga myndigheter. Det finns dock en rad skalor eller begränsningar för utmätning och införsel av lön. Dessa anges nedan. Verkställighet på grund av underhållsskyldighet (som fastställs antingen i ett underhållsmål mellan släktingar eller i ett familjemål om underhållsbidrag till barn) är ett undantag. I dessa fall omfattas inte verkställigheten av lagstadgade skalor. I stället fastställer domstolen vilket belopp som kan tas i anspråk.

Vilka tillgångar som inte kan utmätas fastställs i artikel 604 och följande i civilprocesslagen:

Tillgångar som inte får utmätas. Följande tillgångar får under inga omständigheter tas i anspråk:

- Nr 1 Tillgångar som har förklarats oförytterliga.
- Nr 2 Anknutna rättigheter som inte kan överlätas separat från huvudrättigheten.
- Nr 3 Tillgångar som i sig saknar värde.
- Nr 4 Tillgångar som enligt någon lagbestämmelse inte får utmätas.

Gäldenärens tillgångar som inte får utmätas. Följande egendom får inte heller utmätas:

Nr 1 Möbler och hushållsartiklar samt kläder för den part som är föremål för verkställigheten och hans familj, vilka inte kan betraktas som överflödiga. Generellt t.ex. livsmedel, bränsle och annat som enligt domstolen är nödvändigt för att gäldenären som domen avser och dennes anhöriga ska kunna leva ett någorlunda värdigt liv.

Nr 2 Böcker och hjälpmedel som gäldenären som domen avser behöver för sin yrkesutövning, när deras värde inte står i proportion till skuldbeloppet.

Nr 3 Heliga föremål som används inom rättsligt erkända religioner.

Nr 4 Belopp som inte får utmätas enligt lag.

Nr 5 Tillgångar och belopp som inte får utmätas enligt fördrag som har ratificerats av Spanien.

När det gäller att ta i anspråk löner och pensioner fastställs följande i civilprocesslagen:

1) En lön, pension, ersättning eller motsvarande, som inte överstiger minimilönen (som fastställs varje år av regeringen), får inte tas i anspråk.

2) Löner, ersättningar eller pensioner som är högre än minimilönen får tas i anspråk enligt följande skala:

Nr 1 För det första ytterligare belopp som motsvarar högst dubbla minimilönen, 30 %.

Nr 2 För det ytterligare belopp som motsvarar högst tre gånger minimilönen, 50 %.

Nr 3 För det ytterligare belopp som motsvarar högst fyra gånger minimilönen, 60 %.

Nr 4 För det ytterligare belopp som motsvarar högst fem gånger minimilönen, 75 %.

Nr 5 För alla belopp som överstiger ovanstående belopp, 90 %.

3) Om den part som är föremål för verkställigheten har mer än en lön läggs alla löner ihop, och den del som inte får utmätas dras endast av en gång. Makars löner, pensioner, ersättningar eller motsvarande läggs också ihop, såvida det inte är enskild egendom. Detta måste i så fall styrkas för rättssekreteraren.

4) Om den part som är föremål för verkställigheten har anhöriga får rättssekreteraren minska de procentsatser som anges i punkterna 1, 2, 3 och 4 i artikel 607.2 i civilprocesslagen med 10–15 %.

5) Om lönerna, pensionerna eller ersättningen permanent eller tillfälligt har sänkts på grundval av skatte- eller socialförsäkringslagstiftning ska man utgå från det nettobelopp som gäldenären får efter dessa avdrag, när det fastställs vilket belopp som ska tas i anspråk.

6) Ovanstående punkter i artikeln gäller även inkomster från verksamhet som egenföretagare.

7) De belopp som tas i anspråk i enlighet med denna bestämmelse får överföras direkt till den part som begär verkställighet, till ett konto som tidigare har angetts av denna part, om den rättssekreterare som är ansvarig för verkställigheten ger sitt godkännande.

I detta fall ska både den person eller det organ som utför utmätningen och den efterföljande överföringen samt den part som begär verkställigheten var tredje månad underrätta rättssekreteraren om de belopp som har skickats respektive tagits emot. Undantag gäller för motfordringar från den part som är föremål för verkställigheten, antingen därför att parten anser att hela skulden har betalats, eller därför att utmätningarna och överföringarna inte har genomförts på rätt sätt.

Rättssekreterarens beslut om direkt överföring får bestridas genom direkt överklagande till domstolen.

4.2 Vilka är effekterna av en verkställighetsåtgärd?

När det gäller fast egendom eller andra tillgångar som kan registreras får domstolen på begäran av den part som har ansökt om verkställighet besluta att en anteckning om kvarstad ska införas i motsvarande offentliga register (normalt fastighetsregistret, som är registret för fast egendom) som säkerhetsåtgärd.

I andra fall kan följande typer av åtgärder beviljas:

– Kontanter: förverkande.

– Löpande konton: föreläggande om kvarstad till banken.

– Löner: föreläggande till betalaren om att hålla inne utbetalningarna.

– Ränta, intäkter och inkomster: innehållande av betalaren, domstolsadministration eller nedsättning som beslutas av domstol.

– Värdepapper och finansiella instrument: innehållande av räntan vid källan, meddelande till tillsynsmyndigheten för börsen eller sekundärmarknaden (om värdepapperen är noterade på en offentlig marknad) och meddelande till det emitterande företaget.

Övrig löseegendom: förverkande.

För att verkställigheten ska kunna genomföras måste dessutom alla personer och offentliga och privata organ underlätta verkställighetsåtgärderna (de kan få betala vite eller till och med göra sig skyldiga till domstolstrots om de inte uppfyller detta krav). Det innebär att de måste lämna den information som krävs eller anta de nödvändiga säkerhetsåtgärderna. De måste också lämna ut eventuella handlingar eller data till domstolen, utan andra begränsningar än de som härrör från respekten för grundläggande rättigheter eller begränsningar som uttryckligen anges i lagstiftningen i vissa fall.

4.3 Hur länge gäller ett beslut om verkställighet?

Ett beslut om verkställighet har ingen fastställd tidsgräns. Det gäller till dess att verkställigheten är fullbordad. När det gäller dessa åtgärder måste den part som begär verkställighet ansöka om tillämplig verkställighet i varje enskilt fall. Exempelvis begärs en auktion när lös eller fast egendom tas i anspråk. Pengarna från auktionen används för att betala skulden till den part som begär verkställighet. I andra fall, t.ex. när en fastighet ska överlämnas till den part som begär verkställighet (som vid avhysning på grund av bristande betalning av hyra) innebär verkställighetsåtgärderna att fastigheten återlämnas till den part som begär verkställigheten så snart den hyresgäst som bryter mot avtalet har avhysts.

5 Kan beslut om verkställighet överklagas?

Det beslut som ligger till grund för verkställigheten kan inte överklagas. Gälldenären som domen avser får dock lämna in en invändning när verkställigheten har meddelats. I så fall genomförs ovanstående invändningsförfarande. Invändningen kan lämnas in av materiella skäl eller på grund av formella fel. Dessa skäl till invändning varierar beroende på vilken typ av beslut som ska verkställas (enligt artikel 556 och följande i civilprocesslagen, beroende på om det rör sig om ett processrättsligt beslut av domaren eller rättssekreteraren, en skiljedom eller medlingsöverenskommelse, ett rättsligt beslut om maximala straff i samband med straffrättsliga förfaranden vid trafikolyckor, beslut som avses i punkterna 4, 5, 6 och 7 i artikel 517 i civilprocesslagen eller de övriga verkställbara handlingar som avses i punkt 9 i artikel 517.2; en invändning på grund av en oskälig fordran och en invändning på grund av formella fel omfattas av artiklarna 558 respektive 559 i civilprocesslagen). Det bör noteras att domstolen tidigare kan ha tagit upp några av dessa skäl på eget initiativ (om domstolen kommer fram till att delar av en exekutionstitel bestående av handlingar som upprättats eller registrerats av juridiskt utbildade tjänstemän, beslut eller intyg kan vara otillbörliga måste den agera på eget initiativ genom att höra parterna i saken och därefter meddela ett avgörande). Parterna får överklaga förstainstansdomstolens beslut om skälen till invändning. Överklagandet prövas av behörig provinsdomstol (*Audiencia provincial*).

6 Finns det några begränsningar för verkställighet, särskilt vad gäller gälldenärsskydd eller tidsfrister?

Verkställighetsåtgärden kan upphöra att gälla. En verkställighetsåtgärd på grundval av en dom eller ett domstolsbeslut, ett beslut av rättssekreteraren om godkännande av en domstolsförlikning eller överenskommelse under processen, eller en skiljedom eller medlingsöverenskommelse, upphör att gälla om motsvarande ansökan om verkställighet inte lämnas in inom fem år från det att domen eller beslutet vann laga kraft (artikel 518 i civilprocesslagen).

Det föreskrivs även en vänteperiod innan processrättsliga beslut (av domaren eller rättssekreteraren), skiljedomar eller medlingsöverenskommelser verkställs. Syftet med denna period är att ge svaranden tid att frivilligt fullgöra sina skyldigheter, och personen som vinner målet måste inte ansöka om verkställighet. Följaktligen fattas inte något beslut om verkställighet av processrättsliga beslut, skiljedomar eller medlingsöverenskommelser under 20 dagar från det att den fällande domen vann laga kraft, eller den dag beslutet att godkänna eller underteckna överenskommelsen meddelades gälldenären som domen avser (artikel 548 i civilprocesslagen). I sista hand är syftet med denna vänteperiod att uppmuntra svaranden att frivilligt fullgöra sina skyldigheter.

Som förklarades i avsnitt 4.1 fastställs det i civilprocesslagen att vissa tillgångar inte får utmätas. Syftet är att skydda gälldenären. I samma syfte fastställs kvantitativa gränser som står i proportion till utmätningen av löner, ersättningar eller pensioner.

Vid auktioner av egendom måste försäljningen till den högstbjudande ske till ett visst minimibelopp som motsvarar tillgångens uppskattade värde eller skuldbeloppet. Dessa gränser för skydd av gälldenären är högre om gälldenärens fasta bostad säljs på auktion (artiklarna 670 och 671 i civilprocesslagen).

Enligt civilprocesslagen får i allmänhet inte heller den ränta på själva skuldbeloppet och de processkostnader som drivs in överstiga 30 % av skuldbeloppet (artikel 575 i civilprocesslagen).

Om gälldenärens fasta bostad är föremål för verkställighet får de kostnader som drivs in från gälldenären inte överstiga 5 % av fordrans belopp i ansökan om verkställighet (artikel 575 i civilprocesslagen).

När gäldenärens inlösningsrätt till in-tecknad egendom upphävs, och för gäldenärer vars sociala och ekonomiska situation är särskilt vanskelig, skjuts avhysningen från den fasta bostaden upp.

I enlighet med artiklarna 55–57 i insolvenslagen (*Ley Concursal*) kan inte enskilda exekutionstitlar verkställas mot rörelseidkande bolag som har försatts i konkurs, eftersom den domare som har hand om konkursförfarandet har exklusiv behörighet i förhållande till verkställighet mot den insolventa parten. Syftet är att förhindra att vissa fordringsägare behandlas mer förmånligt än andra.

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 03/08/2017